

[Velkomsttale til Nørlund-seminar 2017 – revideret og udvidet version]

Den 29. august i år ville Ib Nørlund være fyldt 100 år.

Ib var en fremtrædende skikkelse i den kommunistiske bevægelse – ikke kun i Danmarks Kommunistiske Parti, men også på verdensplan. Hans liv faldt sammen med en af de helt afgørende epoker i verdenshistorien og i arbejderbevægelsens historie. Da han blev født, stod Europa midt i en revolution, som få måneder senere afsluttedes med sovjeternes, med arbejderrådernes sejr i det store Rusland. Det kommer vi til at høre mere om i dette efterår. Da han døde, fejede kontrarevolutionen ind over det samme Europa, knuste mure og drømme, bragte død og lidelse med sig.

Som andre af verdenshistoriens fremtrædende skikkelser var Ib også kontroversiel. Han æggede til modsigelse – som den revolution, han på en måde kom til at personificere. Han blev fængslet, flygtede, blev indvalgt i Folketinget, røg ud igen, omgikkes sin samtids største politikere. Det dramatiske liv, der blev hans, stod i kras kontrast til hans afdæmpede, tørre, nogle vil måske sige vrantne façon.

Selv mødte jeg første gang Nørlund – dengang var jeg ikke på fornavn med ham – i 1965, da jeg var 18 år. Jeg havde taget initiativ til at få stiftet en afdeling af Socialistiske Gymnasiaster i Nyborg. Til et af vore første møder havde vi inviteret en repræsentant for DKP, og partiet sendte Ib Nørlund. Efter mødet cyklede jeg sammen med min daværende kæreste ned mod byen ad villavejene. Det må have været den erotiske saftspænding, der gjorde det – i hvert fald tørnede vi sammen, væltede og havnede begge to på asfalten med cyklerne over os. Mens vi lå der og forsøgte at vikle os ud af eger og cykelstyr og hinanden, kom Nørlund forbi på vej til færgen til fods, i tilknapet overfrakke og med mappe i hånden. Uden at standse op sendte han os det dér karakteristiske syrlige smil, venligt og overbærende.

Siden fik jeg mere at gøre med ham, og vi kom også på fornavn.

Ibs betydning var stor, både i den kommunistiske bevægelses praksis og for den marxistiske teoris udvikling. Det var den sidstnævnte del af hans indsats, som kom i centrum, da Danmarks Kommunistiske Partis 34. kongres vedtog at markere Ibs århundrede med en konference. Som Ib søgte det nye i sin tid, ville vi [også](#) pejle os ind på, hvordan den marxistiske teori udvikler sig i den moderne verden – hvad sker der af nyt, hvor peger det hen? ~~Vi har derfor inviteret e~~En række personligheder repræsenterende forskellige retninger inden for den Marx'ske tænkning i Danmark og Tyskland [er derfor blevet inviteret](#) – personligheder, som sikkert ikke er enige, og det var heller ikke meningen. Hver vil de belyse en af de emnekredse, der interesserede Nørlund. Det hele er arrangeret af en bredt sammensat arbejdsgruppe under ledelse af Niels Rosendal [Jensen](#), en aktiv og kyndig kammerat, der også kom ind i partiet i Nørlunds tid. ~~og j~~Jeg regner med, at Niels om lidt vil fortælle os, hvem de [øvrige](#) medvirkende er. [En stor tak til forberedelsesgruppen for dens indsats.](#)

Endnu mangler jeg at takke en anden af DKP's markante skikkelser. [Marx-kenderen](#) Raymond Swing, som døde [før nylig i 2014](#), efterlod sit parti en del penge, og af dem er fem tusinde kroner afsat til det arrangement, som nu går i gang. Jeg håber og tror, det bliver det værd.